

— Καὶ τί νὰ κάμω νὰ τὸν ἀφήκω, ὀρέ;

— "Ὅχι· νὰ στείλῃς ἔς τὸ Ζητοῦνι νὰ φέρουν δύο κανόνια καὶ αὐριο τὴν κονταυγὴ νὰ τοὺς κάνουμε στάχτη.

Ὁ Βρυώνης ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον, ἀνησύχως.

— Καλὰ λές, ὀρέ Παλάσκα, εἶπε τέλος ἐπιδοκιμάζων τὴν συμβουλὴν τοῦ ἑλληνοσ ὀπλαρχηγοῦ.

Καὶ εὐθὺς, διατάξας τὸν στρατὸν νὰ μένη συνεπειρωμένος καὶ ἀγρυπνος περὶ τὸ χάνι, ἔστειλεν εἰς Λαμίαν πρὸς ζήτησιν πυροβόλων. Ὁ Παλάσκα ἐχάρη βλέπων τὸ ἥμισυ τοῦ σκοποῦ τοῦ πραγματοποιουμένου. Οὕτω, παυσάσης τῆς προσβολῆς, οἱ Ἕλληνες θὰ ἐκέρδιζον καιρὸν καὶ θ' ἀνεπαύοντο ἐπ' ὀλίγον. Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ ἐπιτύχη καὶ τὴν σωτηρίαν των. Διὰ τοῦτο, ἐπιδεικνύων πρὸς τοὺς Ἀλβανοὺς τὴν ἀμετρον δῆθεν χαρὰν τοῦ ἐπὶ τῇ ἐγγιζούσῃ καταστροφῇ τῶν Ἑλλήνων, ἀνέβη ἐπὶ λοφιδίου πλησιεστάτου πρὸς τὸ χάνι καὶ διὰ στενωροῦ φωνῆς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, φοβερίζων:

— "Ἄχ! μωρὲ γκιαουρίδες· ποῦ θὰ μᾶς πᾶτε; ἀφίστε νᾶρθουν τὰ τόπια ἀπ' τὸ Ζητοῦνι καὶ αὐριο βλέπομε!...

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἤκουσε τοῦ Παλάσκα τὴν φωνὴν καὶ ἐνόησε τὸν κίνδυνον. Καὶ μόλις ἐνύκτωσε διέταξε τὸν Γαλαξειδιώτην Μπραγιῶργον νὰ προσπαθήσῃ μετὰ τῶν συμπατριωτῶν του ν' ἀνοιξῇ ὀπήν εἰς τὴν μάνδραν ἀφαιρῶν τὰς πλίνθους ἀθορύβως καὶ μετατοπίζων αὐτάς. Ὁ Μπραγιῶργος ἔθεσε τοῦ Γαλαξειδιώτου κατὰ γραμμὴν καὶ ἀφαιρῶν οὗτος μίαν πρὸς μίαν τὰς πλίνθους καὶ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα ἀποθέτοντες οἱ λοιποὶ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἤνοιξαν τὴν ὀπήν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐργασίας αὐτῆς τὰ καρπούλια, διατεταγμένα παρὰ τοῦ Ὀδυσσεύς, ἐπυροβόλουν, ἵνα καλύπτωσι τὸν γινόμενον κρότον. Ἐπυροβόλουν δὲ συγχρόνως καὶ οἱ τοῦρκοι εἰς τὸν ἀέρα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὀπή καὶ ἐκαλύπτετο ὑπὸ τοῦ νέφους ἡ σελήνη, ἐξῆλθον. Ἡ σωτηρία ὅμως αὐτῶν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τὸν Παλάσκαν.

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. Κ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ

Προσθήκη εἰς τὰ γραφέντα περὶ τῶν ἐν Κορσικῇ Ἑλλήνων.

Εἰς ὅσα ὁ κ. Φαρδῦς ἔγραψεν ἐν τῇ ἀξιολόγῳ αὐτοῦ πραγματεῖᾳ περὶ τῆς ἐν τῇ Κορσικῇ Ἑλληνικῆς ἀποικίας, προσθετέα καὶ τὰ ἐξῆς: Ἐξ ἐπιστολῶν τοῦ ἱερέως Μιχαὴλ Στεφανοπούλου ἐφημερίου τῆς ἀποικίας ἐν Καρκέζι, ἡ Καρκαῖς κατὰ τὸν κ. Φαρδῦν, πρὸς τὸν κ.

Λ. Λασκαρίδην, ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1851 ἐγένοντο αἰτήσεις τῶν ἀποίκων τούτων πρὸς πολλοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Ὀθῶνα ὅπως μετοικήσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐζήτησαν δὲ νὰ τοῖς ὑποδειχθῇ ὁ τρόπος τῆς μεταφορᾶς καὶ ὁ τόπος τῆς ἐγκαταστάσεώς των. Ὡσαύτως δὲ κατόπιν τῶ 1855 καὶ 1856 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφημερίου Μιχαὴλ Στεφανοπούλου ἐζητήθη παρὰ πολλῶν ἐνταῦθα καὶ παρὰ τῆς ἐν Λονδίῳ ἐπιτροπῆς τῆς ὀρθοδόξου ἐκεί ἐκκλησίας διδάσκαλος καὶ χρηματικὴ συνδρομὴ πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐρεπιπώσεως ἐκκλησίας τῶν ἀποίκων. Ἄλλ' οὐδεμίᾳ ἐδόθη προσοχὴ καὶ ἀπάντησις εἰς τὰς αἰτήσεις ταύτας, καίτοι ἐγένοντο ἐνέργειαι ἐνταῦθα διὰ τοῦ Λέοντος Μετὰ καὶ Γ. Γ. Παπαδοπούλου. Διὰ ζωηρῶν δὲ χρωμάτων ὁ ἐφημερίος Μιχαὴλ Στεφανοπούλος εἰκονίζει τὴν κατάστασιν τῆς γλώσσης καὶ τῆς θρησκείας τῶν ἀποίκων, προλέγων τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας, ὅστις καθ' ἃ καὶ ὁ κ. Φαρδῦς ἱστορεῖ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ, ἀφομοιωθείσης τῆς ἐκεί ἀποικίας κατὰ τε τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν πρὸς τοὺς ἐγχωρίους.

* *

*

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Τὴν λέξιν *πρόδοσι*, τὴν ὁποῖαν νομίζομεν ἰδιάζουσαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ μάλιστα εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους, ἐπρόφερον ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐδημιούργησε τὸν πρῶτον ζῶντα ὄργανισμὸν. (Albert Gaudry).

Προφανῶς ἡ φύσις δὲν θέλει τὸν ἄνθρωπον βλέποντα πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ τοῦτο ἔθεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐμπρός.

Ἡ ζηλοτυπία εἶνε τέχνη δι' ἧς ἑαυτὸν βλάπτει τις μάλλον ἢ τοὺς ἄλλους.

Ὅταν ἡ ζηλοτυπία δὲν κολακεύῃ γυναῖκά τινα, τὴν πληγώνει.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἀπὸ τῆς 16ης ἑκατονταετηρίδος ἄχρι σήμερον συνέβησαν 286 πόλεμοι. Ἐκ τούτων 44 ἕνεκα αὐξήσεως ὀρίων, 22 ἕνεκα μὴ πληρωμῆς φόρων, 24 ἕνεκα ἐκδικήσεως, 8 πρὸς διατήρησιν τιμῆς καὶ ἐθνικῶν δικαίων, 6 ἕνεκα τοπικῶν διενέξεων, 41 χάριν τοῦ στέμματος, 30 πρὸς ὑποστήριξιν συμμάχων, 5 ἕνεκα ἐμπορικῶν διχονοιῶν, 55 ἐμφύλιαι καὶ 28 ἕνεκα θρησκευτικῶν ἐρίδων, οἱ δὲ λοιποὶ δι' ἄλλους λόγους.

Ἐκ τῆς ἐπίσημου ἐκθέσεως τοῦ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου Τροίνισκη περὶ τῆς καθόλου καταστάσεως τῆς Ῥωσσίας ἐπὶ τοῦ 1884—1885 μεταγράφομεν τὰς ἐξῆς λίαν περιέργους στατιστικὰς πληροφορίας. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ῥωστικοῦ κράτους κατὰ τὸ 1884—1885 συνίστατο εἰς 109 ἑκατομμύρια. Ἐκ τῶν 1300 μεγάλων καὶ μικροτέρων πόλεων καὶ 524,000 πολισιμάτων καὶ κωμῶν, τέσσαρες πόλεις περιελάμβανον πληθυσμὸν ἀνώτερον τῶν 200,000, ἐνῆνε πόλεις ἀνώτερον τῶν 100,000 καὶ 23 πόλεις ἀνώτερον τῶν 50,000. Κατὰ μέσον ὅρον αἱ γεννήσεις ἀνῆρχοντο ἐτησίως εἰς 3,400,000 οἱ θάνατοι δὲ εἰς 2,500,000. Κατὰ τὸ 1885 ὑπῆρχον ἐν Ῥωσσίᾳ 867 νοσοκομεία ἐν ταῖς πόλεσι μετὰ 47,000 κλινῶν καὶ 800 ἐν τοῖς ἀγροῖς μετὰ 11,000 κλινῶν. Ἐπὶ 853,000 στρατευσίμων, ἐστρατολογεῖντο μόνον 228,000· ἐκ τῶν νεοσυλλέκτων 26 τοῖς 100 ἠπίσταντο ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, 29 δὲ τοῖς 100 ἦσαν ἔγγαμοι. Ἡ συγκομιδὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐν τοῖς 50 κυβερνεῖσι ἀνέβαινον εἰς 288 σερτῆβρια. Ἐν τῷ Ῥωστικῷ κράτει ὑπῆρχον 132,000 οἰνοπωλεῖα καὶ οἰνοπνευματοπωλεῖα, 7734 ζυθοπωλεῖα, 245 σακχαροποιεῖα κλ. Ἐκ τῶν 837 ἑκατομμυρίων ρουβλίων, τῶν ἀποτελούντων τὰς τακτικὰς τοῦ κράτους προσόδους, 180 ἑκατομμύρια προῆρχοντο ἐξ ἀμέσων φόρων. Τὸ δημόσιον χρέος συνίστατο ἐν συνόλῳ εἰς 4.65 χιλιακατομμύρια, ἀπαιτοῦντα 262 ἑκατομμύρια τόκων κατ' ἔτος. Οἱ σιδηρόδρομοι, ἀποτελοῦντες κεφάλαιον 2,800,000,000 ρουβλίων, ἔδιδον καθαρὸν προῖον 87,400,000. Ἐν τοῖς 3000 πανεπιστημίσι τῆς Ῥωσσίας ἐδιδάσκοντο 13,000 φοιτηταί. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῆς Ῥωσσίας συνεποσούτο εἰς 2992, ἐξ ὧν 360 ἀτμόπλοια. Ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους ὑπῆρχον 38,531 ὀρθόδοξοι ναοὶ μετὰ 44,559 κληρικῶν καὶ 6442 μοναχῶν· προσέτι ὑπῆρχον αὐτῶν 1287 καθολικαὶ ἐκκλησιαί, 708 προτεσταντικαί, 37 ἀρμενικαί, 349 συναγωγαὶ καὶ 3957 μωαμεθανικὰ τεμένη. Ἡ Ῥωσσία εἶχεν ἐπὶ τέλους κατὰ τὴν προμνημονευθεῖσαν ἐποχὴν 474 τυπογραφεῖα, 270 λιθογραφεῖα, 425 τυπολιθογραφεῖα, 710 φωτογραφεῖα, 509 βιβλιοπωλεῖα καὶ 545 βιβλιοθήκας.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω εἰδήσεων, προσεπάγει Ῥωστικὴ τις ἐφημερὶς τὰς ἐξῆς πληροφορίας. Ἡ Ῥωσσία ἔχει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἑκτασιν περὶ τὰ 22 ἑκατομμύρια τετραγωνικῶν χιλιομέτρων· ἐν Εὐρώπῃ τὸ ἐμβαδὸν αὐτῆς ἔχει ἑκτασιν 5,477,089 χιλιομέτρων· εἶνε δηλαδὴ ἡ εὐρωπαϊκὴ Ῥωσσία ἐνδεκάκις μείζων τῆς Γαλλίας. Ὁ μέγας φυσιοδίης Ἀλέξανδρος Οὐμβόλδος, ὑποδεικνύων τὰς κολοσσιαῖας διαστάσεις τοῦ Ῥωστικοῦ κράτους, ἔλεγεν ὅτι ἡ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Τσαροῦ ὑπέικουσα μερὶς τῆς γῆνης σφαίρας εἶνε μείζων ἢ ὁ δίσκος τῆς πανσελήνου. Ἀλλ' ὁ πληθυσμὸς τῆς Ῥωσσίας εἶνε ὅλως δυσανάλογος πρὸς τὴν τεράστιον αὐτῆς ἑκτασιν· μόνον τὰ ἐννέα δεκατημόρια τοῦ κράτους εἶνε κατοικημένα, οὐδὲν ἦντο ὅμως ὁ πληθυσμὸς τῆς Ῥωσσίας, ἐν συνόλῳ λαμβανόμενος, εἶνε τρισμῆιστος· ὅταν πολιτισθῇ καὶ οἰκισθῇ ἡ Ῥωσσία ὡς ἡ Γαλλία καὶ ἡ Γερμανία, οἱ οἰκοῦντες αὐτὴν θὰ συμποσώθωσιν εἰς 500 ἑκατομμύρια. Ἡ ἀριθμητικὴ ἀναλογία τῶν κατοίκων τῶν μεγαλοπόλεων ἔχει ὡς ἐξῆς· Πετροῦπολις μετὰ τῶν

προαστείων 927,467· Μόσχα 750,867, Βαρσοβία 387,295, Ὁδησσὸς 277,563, Καζάν 140,726, Ρίγα 169,329, Χαρκῶφ 159,660, Κισενέφ 130,000, Κίεβον 154,486, Σαρατῶφ 112,428.

Ἐδημοσιεύθη ἄρτι ἐν Γαλλίᾳ μελέτη λίαν ἐνδιαφέρουσα περὶ σιδηροδρόμων. Ἐκ ταύτης ἐρανίζομεθα τὰς ἐπομένας πληροφορίας. Ἡ ἐπέκτασις τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἀπὸ τοῦ 1881 μέχρι τοῦ 1885 ἠΰξησεν ἐν Εὐρώπῃ μὲν ἀπὸ 172,732 χιλιομέτρων εἰς 195,082 χιλιομέτρα, ἐν ὅλῃ δὲ τῇ γῇ ἀπὸ 393,487 εἰς 487,740 χιλιομέτρα. Ἡ Βελγικὴ εἶνε ἡ χώρα ἢ ἔχουσα τοὺς πλείστους σιδηροδρόμους ἐν Εὐρώπῃ ἐν σχέσει πρὸς τὸν χῶρον. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὸν πληθυσμὸν τοὺς πλείστους κατέχει ἡ Σουηδία. Ὡς πρὸς τὸ μῆκος τῶν γραμμῶν αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ὑπερακοντίζουσι τεραστίως τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, διότι ἐν ἔτει 1885 αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ τῶν εἶχον ἑκτασιν 207,508 χιλιομέτρων, ἐν ᾧ αἱ τῆς ὅλης Εὐρώπης, δὲν ἔφθανον κἂν τὰς 200,000 χιλιομέτρων. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς μέσον ὅρον δαπάνης πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμων τὸ ποσὸν 372,853 φράγκων κατὰ χιλιομέτρον ἐν Εὐρώπῃ, καὶ τὸ ποσὸν 196,080 φράγκων κατὰ χιλιομέτρον ἐν ταῖς ἄλλαις τῆς γῆς χώραις, εὐρίσκομεν ὅτι ἐδαπανήθησαν εἰς κατασκευὴν σιδηροδρόμων ἐν Εὐρώπῃ μὲν φράγκα 72,727,733,894, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις χώραις 57,389,282,660, ἧτοι ἐν ὅλῳ τὸ ἀμύθητον ποσὸν 130,117,016,554 φράγκων.

Υπολογίζεται ὅτι τὸ ὑλικὸν τῶν σιδηροδρόμων ἀποτελεῖται ἐξ 99,000 ἀτμαμαξῶν, 150,000 ἀμαξῶν δι' ἐπιβάτας καὶ 2,506,500 ἀμαξῶν φορταγωγῶν.

Αἱ μακρόταται ὑπόγειοι σιδηροδρομικαὶ σήραγκες εἶνε αἱ ἐπόμεναι· ἡ τοῦ Ἁγίου Γοθάρδου ἔχουσα μῆκος 990 μέτρων, ἡ τοῦ Κενησίου ὄρους 12,220 μέτρων, ἡ τοῦ Ἀσλβεργ 10,270 μέτρων, ἐν Ἑλβετίᾳ αὐταί, ἡ τοῦ Τζιόβι ἐν Ἰταλίᾳ 8,260 μέτρων, ἡ τοῦ Χαοσάκ ἐν Ἀμερικῇ 7,640 μέτρων, ἡ τοῦ Σέβερν ἐν Ἀγγλίᾳ 7,250 μέτρων, ἡ τοῦ Μαρνανόπολι παρὰ τὸ Παλέρμον 6,480 μέτρων, ἡ τοῦ Στάντρεϊτς ἐν Ἀγγλίᾳ 4,970 μέτρων κ. ἄ.

Εὐδαίμονα τὰ παιδιά τὰ γεννηθέντα τὴν 9)21 Μαΐου ἐν Βαρκελλώνῃ!

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας ἀπεφάσισεν ὅπως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν γεννηθῶν τῆς πρώτης διεθνοῦς ἰσπανικῆς ἐκθέσεως, εἰς πάντα μὲν τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γεννηθέντα ἄρρενα βρέφη χορηγηθῶσιν ἀνὰ 1500 φράγκα, εἰς πάντα δὲ τὰ θήλεα ἀνὰ 500, ἐκ τοῦ ἀνακτορικοῦ ταμείου.

Πεντηκοντακισχίλια φράγκα πρὸς τούτοις ἐδωρήθησαν εἰς τὴν δημαρχίαν τῆς Βαρκελλώνης καὶ ἴσον ποσὸν διενεμήθη εἰς τοὺς πένητας τῆς ρηθείσης πόλεως.

Εἰς τὸ ἐστιατόριον.

— Παιδί, διατί εἶνε τόσον ὑγρὸν αὐτὸ τὸ ἑλβετικὸν τυρὶ;

— Κύριε, εἶνε ἡ ποιότης του· τὸ καλὸν ἑλβετικὸν τυρὶ πάντοτε δακρύζει κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν.

— Τότε πάρε το. Θὰ περιμένω νὰ τὸ φάγω ἄφοῦ τοῦ περάσῃ ἡ λύπη.